

Storstockholms
brandförsvar

Kompletterande händelserapport

Brand i lägenhet i Servicehus
Handelsvägen 170, Svedmyra
2025-05-19

Vi skapar trygghet!

Utredare
Fredrik Lindström

Datum: 2025-07-04

Dnr: 2106/2025

Innehållsförteckning

1	Inledning	5
1.1	Bakgrund	5
1.2	Syfte	5
1.3	Vad utredningen ska belysa	5
1.4	Källhänvisning	5
1.5	Beställare av utredningen	5
1.6	Kvalitetsgranskning	5
2	Objekt	6
3	Händelseförlopp	7
4	Slutsatser	9
5	Rekommendationer	11
5.1	Mottagare och delgivning	11

1 Inledning

1.1 Bakgrund

2025-05-19 kl. 10.03 inkom ett automatlarm från Enskede nya servicehus. Flera personer i personalen hade ringt 112 och bekräftat att det brann i en lägenhet på våning sju därför skickades initialt många räddningsresurser till adressen. Branden hade startat på spisen när lägenhetsinnehavaren skulle fritera/steka lök i olja. Personen i lägenheten hade gått ut på balkongen och servicehuspersonalen hade vissa problem att få med sig personen ut från lägenheten då denne hellre ville stanna kvar i sin brinnande lägenhet. Personalen drog ut personen ur lägenheten och stängde dörren.

1.2 Syfte

Utredningen syftar till att öka det interna lärandet kring bränder och tillbud som inträffar på vårdinrättningar. Målsättningen är att skapa underlag för utveckling av Storstockholms brandförsvär (SSBF) förebyggande och skadeavhjälpande arbete utifrån hur det byggnadstekniska brandskyddet, organisatoriska skyddet samt vår egna förmåga fungerat vid en inträffad händelse. Underlaget ska även kunna användas i SSBF:s fortsatta arbete vid tillsyn, informationsspridning och rådgivning till berörda aktörer och den enskilde i samhället. Detta i syfte att minska riskerna för att en liknande händelse ska inträffa igen.

1.3 Vad utredningen ska belysa

Utredningen ska svara på följande frågor.

1. Orsak till branden
2. Brand och röksspridning i byggnaden
3. Hur har verksamhetens nödlägesorganisation agerat
4. Hur har det tekniska brandskyddet fungerat
5. Vilket ventilationsbrandskydd finns och hur har det fungerat

1.4 Källhänvisning

Händelserapport 2025-05-0561.

Besök på plats, 2025-05-23 för dokumentering.

Alla bilder i denna skrivelse är tagna av utredaren.

Samtal med räddningspersonal.

Besök på plats och samtal med personal från verksamheten 2025-06-11.

Besök på plats, 2025-06-17 med fastighetsförvaltare på [REDACTED].

Samtal med ventilationsbrandskyddsexpert Mikael Molinari brandingenjör SSBF, 2025-06-23.

Larmlogg från brandlarmcentral inskickad till SSBF av [REDACTED] 2025-06-30.

1.5 Beställare av utredningen

Enhetschefen för olycksförebyggande myndighetsutövning och stöd till enskild.

1.6 Kvalitetsgranskning

Utredningen och rapporten är kvalitetsgranskad i sin helhet med avseende på innehåll och utredningsmetodik av medarbetare inom SSBF. Den som granskat den är:

- Robert Petersen, olycksutredare SSBF

2 Objekt

Figur 1. Enskede servicehus.

Servicehuset har en hög huskropp som har 12 våningar och på byggnadens framsida finns en lägre byggnadsdel med färre våningsplan. I byggnaden finns förutom lägenheter också olika gemensamhetsutrymmen. Gemensamhetsutrymmena är belägna i markplan. Det finns ett brand- och utrymningslarm enligt SBF 110:6. Varje lägenhet är en egen brandcell liksom trapphus och korridorer avsedda för utrymning. Servicehusets höga del utrymmer via två separata Tr2- trapphus. I trapphuset finns också stigarledning där räddningstjänsten kan koppla in sina brandslangar. Våningsplanen (där det finns lägenheter) består av en korridor med lägenheter på varje sida. I korridorens båda ändar finns trapphusen och i det ena Tr-2 trapphuset finns två hissar medan den tredje hissen finns inne i korridoren. Trapphusen mynnar till det fria i markplan.

Figur 2. Våningsplan 7 brandlägenhet vid röd pil.

3 Händelseförlopp

När en rökdetektor kopplad till larmanläggningen aktiveras startar även larmets larmlagringsfunktion. Personal får sms och verksamhetens utrymningsorganisation startar. Enligt verksamhetens rutiner möts två utsedda personer vid larmtablån i entrén för att läsa av var branden är och kvittera larmet. Den ene kvarstannar vid tablån medans den andre beger sig mot platsen för att kontrollera om det brinner. Personalen som kommit fram till lägenheten på våning 7 konstaterar att det brinner i en lägenhet och det brinner kraftigt på spisen, i köksskåpet och i taket, och meddelar detta till personen som stått kvar vid larmtablån. Personalen evakuerar personen i den drabbade personen och stänger lägenhetsdörren. Personalen vid larmtablån trycker då på larm-knappen placerad bredvid tablån för att avbryta larmlagringen. Larmet inkommer till SOS Alarm kl. 10.03. Larmdonen aktiveras på det aktuella våningsplanet och medarbetaren vid tablån ringer även 112.

Figur 3. Köket där branden startade

Flera medarbetare som fått larmet via sms dyker upp på våningsplanet och det är rökigt i korridoren på våning 7. Medarbetaren som står vid larmtablån ser helt plötsligt att larmet aktiveras även på andra våningsplan inom loppet av några få sekunder och det kommer även information som bekräftar rökspridning från personal som befinner sig på dessa våningsplan.

Första räddningsfordonet från Farsta brandstation anländer till adressen kl. 10.10. Personalen möter upp räddningstjänsten och visar vägen fram till lägenheten och räddningsinsatsen påbörjas. Flera personer från räddningstjänsten skickas in i byggnaden för att söka av våningsplanen högre upp i byggnaden. Det är rökigt i korridoren och personal hjälper till att evakuera grannar från våning 7 upp till våning 12. På vissa våningsplan är det inte rök i korridoren men rök inne i vissa lägenheter och röken sprider sig även ut i korridoren när man evakuerar boende vilket genererar nya larm på larmtablån.

Räddningstjänstens övriga enheter har anlänt och ledningsfunktion som har sin ledningsplats utanför arbetar enligt sina rutiner för brand i högt hus.

Många ambulanser är larmade till adressen och ambulanshelikoptern har landat på en fotbollsplan precis intill byggnaden. Sjukvårdspersonal står utanför byggnadens entré och tar emot personer som evakuerats.

Personalen från verksamheten frångår sina egna inövade utrymningsrutiner då det visar sig att det finns rök inne i flera lägenheter inte bara på brandvåningen utan även på våningsplanen 8 till 12. Verksamhetens personal bedömer att personerna i dessa lägenheter också måste utrymmas. Hissparet i Tr-2 trapphuset används för att evakuera alla personerna.

Räddningstjänstens ledningsfunktion har beslutat att alla skall stanna kvar i sina lägenheter. Ledningsfunktionen som förutsätter att lägenheterna är egna brandceller har ej kännedom om att rök sprids okontrollerat i byggnaden och att flera lägenheter är rökfyllda på andra våningsplan än på våning 7. Den okontrollerade rökspridningen i byggnaden medförde att ett mycket stort samlat hjälpbehov. Verksamheten och insatspersonalen fick genomföra ett omfattande arbete med att evakuera personer från röksmittade områden i byggnaden.

Efter 20 minuter är branden släckt och räddningstjänsten påbörjar ventilering av byggnaden. Ett element i brandlägenheten har sprungit läck och tätas av SSBF:s personal. Vattnet från elementet har läckt ned till lägenheten under (som håller på att renoveras) vilket medför att RVR (restvärdesledare funktionen aktiveras) och personal tar upp en våtdammsugare för att suga upp så mycket vatten som möjligt.

Totalt evakuerades 18 personer från olika lägenheter med hjälp av räddningstjänsten och verksamhetens personal. Fyra personer fick föras till sjukhus med rökskador.

4 Slutsatser

Utredningen skall belysa och besvara frågorna som presenteras under rubrik 1.3

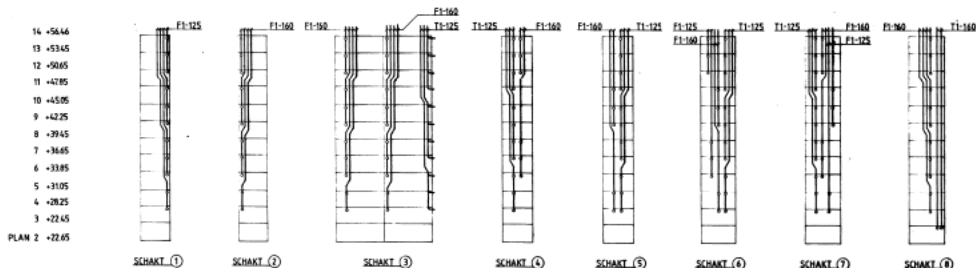
1. Orsaken till branden

Mänsklig handling. Branden startade på spisen.

2. Rökspridning inom byggnaden

Har skett på grund av att branden skapat ett övertryck i lägenheten som pressat in rökgaserna i ventilationssystemet. Byggnadens höga del har totalt åtta schakt där ventilationskanalerna är dragna.

Ventilationskanaler för både tilluft och frånluft går från lägenheterna samt källarplan upp till fläktrummet på våning 13 via de åtta schakten. Ventilationskanalerna för till- och frånluft förgrenar sig ut till lägenheterna på våningsplanen enligt figur 4.

Figur 4. Åtta ventilationsschakt finns i byggnadens höga del.

Efter samtal med brandingenjör och ventilationsbrandskyddsexpert Mikael Molinari (SSBF) 2025-06-23 bedöms övertrycket (orsakad av branden) initialt varit tillräckligt högt för att brandgaserna pressats in i ventilationssystemet på både till- och frånluften från den brandutsatta lägenheten.

Brandgaserna har spridits hela vägen upp till en samlingslåda där ventilationskanalerna från schaktet samlas. Samlingslådan ansluts sedan till ventilationsaggregatet med hjälp av en samlingskanal. Samlingslådorna är en del av ventilationssystemet på både till- och frånluften och ansluts från schakten till ventilationsaggregatet i fläktrummet på våning 13. Via ventilationsaggregatet skall sedan brandgaserna ventileras ut i det fria.

När de varma rökgaserna inte haft möjlighet att ventileras ut i det fria har röken istället ändrat riktning och tryckts tillbaka nedåt i ventilationsschaktet till övriga lägenheter inom schaktet. Anledningen till att röken inte ventilerats ut beror sannolikt på att en eller flera komponenter i ventilationsbrandskyddssystemet har fallerat.

Efter att SSBF granskat ventilationssystemets ritningar gör SSBF noteringen att ventilationsbrandskyddet möjligen aktiverats men också

att en eller flera komponenter inte öppnat korrekt vilket medförde att rökgaserna tvingas nedåt i ventilationssystemet till lägenheterna.

SSBF har granskat brandlarmanläggningens datalogg och kan konstatera att rökdetektorer aktiverats i flera olika lägenheter på olika våningsplan i tät följd. Sannolikt har rök kommit in i lägenheterna via tilluftsdonen och som då aktiverat rökdetektorn.

I lägenheterna finns ventilationssystemets tilluftsdon monterade på väggen i vardagsrummet och lägenheternas rökdetektor är placerad i taket ca 1 meter från tilluftsdonet.

Figur 5. Tilluftsdon och rökdetektor

3. Hur har verksamhetens nödlägesorganisation agerat.

Verksamhetens nödlägesorganisation har fungerat trots att rökspridningen i byggnaden inte följde scenariot verksamheten övat på. Personalen anpassade sig efter situationen och frångick sina inövade rutiner för utrymning (med tanke på rökspridning till lägenheter på andra våningsplan). Rutinen för larmlagring fungerade som tänkt. Verksamhetens rutiner för, personalens agerande och förmåga att anpassa sig till situationen är berömvärt. Att beakta för verksamhetens är att hissar ej skall användas vid utrymning. I den aktuella byggnaden kommer hissarna fungera tillsdessa rökdetektorerna i hissakten detekterar rök. Vid det tillfället kommer båda hissarna åka ned till bottenvåningen och stanna där på samma sätt som den ensamma hissen i korridoren gjorde.

4. Hur har det tekniska brandskyddet fungerat.

Med undantag för ovan beskriven rökgasspridning så har lägenheten stått emot en kraftig brand. Byggnaden har en stigarledning men det är oklart om den användes.

5. Vilket ventilationsbrandskydd finns och hur det har fungerat.

Läs under **2**.

5 Rekommendationer

Denna utredning har identifierat en rekommendation. Den är riktade till fastighetsägaren i syfte att utgöra ett stöd till verksamhetens systematiska brandskyddsarbete.

- Fastighetsägaren tar reda på vad som är felaktigt i ventilationsbrandskyddet. En översyn av byggnadens ventilationsbrandskydd rekommenderas.

5.1 Mottagare och delgivning

Enhetschef Olycksförebyggande myndighetsutövning och stöd till den enskilde
Enskede servicehus

